

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej moci, proti ktorému ústavná sťažnosť smeruje, a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. marca 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Petrom Škultétym, Na vŕšku 8, Bratislava, ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) č. k. 4 Cpr 1/2014-391 z 31. októbra 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka bola stranou v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 4 Cpr 1/2014 v procesnom postavení žalovanej, proti ktorej sa žalobca – [REDAKOVANÉ] domáhal určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru.

3. Okresný súd rozsudkom č. k. 4 Cpr 1/2014-217 z 2. decembra 2015 (ďalej len „rozsudok z 2. decembra 2015“) rozhodol v merite veci tak, že žalobu žalobcu zamietol. O odvolaní proti rozsudku okresného súdu z 2. decembra 2015 rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 5 CoPr 5/2016 z 25. apríla 2017 (ďalej len „rozsudok z 25. apríla 2017“) tak, že rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a určil, že výpoveď daná žalobcovi je neplatná a pracovný pomer žalobcu u žalovanej končí právoplatnosťou rozhodnutia v merite veci. V zostávajúcej časti rozsudok súdu prvej inštancie krajský súd zrušil a vec vrátil na nové konanie.

4. Proti rozsudku krajského soudu z 25. apríla 2017 podala sťažovateľka dovolanie. Uznesením okresného soudu č. k. 4 Cpr 1/2014-342 z 27. marca 2019 (ďalej len „uznesenie z 27. marca 2019“) vydaným súdnym úradníkom bolo dovolacie konanie zastavené z dôvodu „*údajného nezaplatenia súdneho poplatku, resp. doplatku za podanie dovolania... v lehote 10 dní od doručenia výzvy*“.

5. Proti uzneseniu okresného soudu z 27. marca 2019 podala sťažovateľka sťažnosť, o ktorej rozhodol okresný súd napadnutým uznesením vydaným sudcom tak, že ju zamietol.

6. Sťažovateľka zdôrazňuje, že okresným súdom bola 9. októbra 2017 vyzvaná na zaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie v sume 199 € v súlade so zákonom Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení platnom a účinnom v čase rozhodovania okresného soudu (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“), pričom tento aj riadne a včas zaplatila 19. októbra 2017. Výzvou zo 16. augusta 2018 doručenou 10. septembra 2018 bola sťažovateľka vyzvaná na zaplatenie nedoplatku súdneho poplatku za podané dovolanie v sume 209 €. Sťažovateľka uvádza, že dovolaním napadla tri výroky rozsudku krajského soudu z 25. apríla 2017, a to výrok o určení, že výpoveď daná žalobcovi je neplatná (výrok I); výrok o určení, že pracovný pomer žalobcu končí u žalovanej právoplatnosťou rozhodnutia v tejto veci (výrok II), a výrok, ktorým bolo rozhodnutie soudu prvej inštancie v zostávajúcej časti týkajúcej sa náhrady mzdy zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie (výrok III).

7. Sťažovateľka dopĺňa, že výrok I rozsudku krajského soudu z 25. apríla 2017 bol napadnutý dovolaním z 22. septembra 2017 a výroky II a III rozsudku krajského soudu z 25. apríla 2017 boli napadnuté doplnením dovolania z 25. septembra 2017. Výzvou zo 16. augusta 2018 okresný súd požiadal sťažovateľku pod následkom zastavenia dovolacieho konania o zaplatenie súdneho poplatku v sume 209 €, t. j. o 10 eur viac, ako je suma zákonom stanoveného súdneho poplatku. Dôvodí, že v zmysle ustanovenia § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch v spojení s položkou 1 písm. b) sadzobníka (príloha k zákonu o súdnych poplatkoch) mohlo byť doplnenie dovolania spoplatnené len sumou

199 € (dvojnásobok sumy 99,50 €). Doplnením dovolania napadnutý výrok III rozsudku krajského súdu z 25. apríla 2017 mal byť síce spoplatnený sumou 10 €, avšak okresný súd sťažovateľku podľa jej názoru nevyzval na zaplatenie tohto súdneho poplatku, resp. nedoplatku súdneho poplatku.

8. Aj napriek nesprávnosti výzvy sťažovateľka súdny poplatok riadne a včas zaplatila. Výzva okresného súdu zo 16. augusta 2018 na zaplatenie nedoplatku súdneho poplatku za dovolanie v sume 209 € bola sťažovateľke doručená 10. septembra 2018, pričom nasledujúci pracovný deň, t. j. 11. septembra 2018, bol sťažovateľkou zadaný platobný príkaz na úhradu nedoplatku súdneho poplatku. Pri kontrole vykonaných platieb však sťažovateľka 9. októbra 2018 zistila, že táto platba nebola riadne a včas zrealizovaná, a to z dôvodu nesprávne zadaného SWIFT kódu. Preto v ten istý deň sťažovateľka zopakovala platobný príkaz na zaplatenie nedoplatku súdneho poplatku. Dôvodí ďalej, že sťažovateľka bola zo strany príslušnej banky, v ktorej sa príkaz na úhradu mal zrealizovať, nesprávne informovaná o úspešnosti úhrady. Podľa sťažovateľky banka ju „*žiadnym spôsobom neinformovala, že uvedený platobný príkaz bol nezrealizovaný, t. j. že zadané (zodpovedajúce) finančné prostriedky zadanému príjemcovi uvedenej platby neboli prevedené (poukázané)*“.

9. Nesprávne uvedenie SWIFT kódu (fakultatívnej náležitosti zadávania platobných príkazov) nemožno podľa sťažovateľky považovať pri správnom zadaní IBAN a variabilného symbolu za nie riadne a včas vykonanú (realizovanú) platbu.

10. Sťažovateľka zdôrazňuje, že dovolaním napadnutý výrok I rozsudku krajského súdu z 25. apríla 2017, vo vzťahu ku ktorému si sťažovateľka svoju poplatkovú povinnosť riadne a včas splnila, je samostatným napadnutým výrokom nezávislým od dodatočne doplnením dovolania napadnutých výrokov II a III rozsudku krajského súdu z 25. apríla 2017. Ak by nebol nedoplatok súdneho poplatku za doplnenie dovolania riadne a včas zaplatený, potom by okresný súd mohol zastaviť dovolacie konanie len v časti napadnutých výrokov II a III rozhodnutia odvolacieho súdu, „*pretože súdny poplatok*

za napadnutý samostatný a nezávislý výrok I napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, bol z našej strany riadne a včas zaplatený“.

11. Na podklade uvedených skutkových a právnych dôvodov považuje sťažovateľka napadnuté uznesenie okresného súdu za arbitrárne. Absentuje v ňom podľa sťažovateľky splnenie požiadaviek, ktoré zákon a judikatúra ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) stanovujú vo vzťahu k odôvodneniu súdnych rozhodnutí.

12. Podľa sťažovateľky žiadosť okresného súdu o zaplatenie nedoplatku súdneho poplatku za dovolanie v sume odporujúcej zákonu spôsobuje arbitrárnosť napadnutého uznesenia okresného súdu.

13. Arbitrárnosť podľa sťažovateľky spôsobuje aj absencia odôvodnenia okresného súdu k jej námietke o úmysle zaplatiť doplatok súdneho poplatku za doplnenie dovolania (argumenty uvádzané sťažovateľkou v bodoch 8 a 9 tohto uznesenia).

14. Sťažovateľka poukazuje tiež na nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 464/2010 z 10. februára 2011, podľa ktorého ukladanie súdnych poplatkov, ktoré samo osebe predstavuje zásah do práva účastníka na súdnu ochranu (resp. spravodlivý proces), sa môže realizovať iba v zákonom (na základe zákona) jasne a určite stanovenom rozsahu a obsahu, pričom potreba reštriktívneho výkladového prístupu v súvislosti s ukladaním povinnosti platiť súdny poplatok vyplýva už zo samotnej povahy ústavnej možnosti ukladať poplatky. V kontexte citovaného uzatvára, že okresný súd sťažovateľku zaťažil povinnosťou zaplatiť súdny poplatok za dovolanie v rozsahu, ktorý nezodpovedá zákonu, čím zasiahol do jej základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie. Namieta v tejto súvislosti aj porušenie právnej istoty, ku ktorému došlo z dôvodu rozporu odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu s judikatúrou ústavného súdu.

15. Zastavením dovolacieho konania zo strany okresného súdu došlo podľa sťažovateľky zároveň k zabráneniu meritórneho prejednávania dovolania zo strany dovolacieho súdu, a tým aj k odňatiu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu a jej práva na spravodlivé súdne konanie.

16. Podľa sťažovateľky v napadnutom uznesení okresného súdu chýba skutkový a právny základ rozhodnutia reflektujúci na ňou uvádzané skutočnosti. Absencia akéhokoľvek relevantného a dostačujúceho odôvodnenia spôsobuje, že napadnuté uznesenie okresného súdu je nepreskúmateľné a opodstatňuje záver o porušení základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru.

17. Na podklade uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie o nej rozhodol nálezom tak, že vysloví porušenie základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu, napadnuté uznesenie okresného súdu zruší a vec vráti okresnému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľka zároveň požaduje priznanie náhrady trov konania v sume 450,29 €.

18. V podaní doručenom ústavnému súdu 17. júna 2020 sťažovateľka ústavnému súdu predložila ako prílohy uznesenie okresného súdu z 27. marca 2019 a napadnuté uznesenie okresného súdu opatrené doložkami právoplatnosti. Dňa 22. júna 2020 bola ústavná sťažnosť v totožnom znení s tou, ktorá bola doručená ústavnému súdu 30. marca 2020 doručená opätovne mailom a následne 30. júna 2020 aj osobne.

II.

Ústavnoprávne východiská rozhodovania ústavného súdu

19. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

20. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

21. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

22. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania:

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

23. V zmysle judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mal preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03).

24. Ústavná ochrana základných práv a slobôd, ako aj ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy je rozdelená medzi všeobecné súdy a ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity vyplývajúcim z čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sú všeobecné súdy primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ako aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Ústavný súd preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležité zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery všeobecného súdu tak môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, m. m. I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04, III. ÚS 581/2015).

25. V zmysle už prezentovaných záverov sa ústavný súd pri posúdení namietaného porušenia práv zaručených ústavou a dohovorom napadnutým uznesením okresného súdu sústredil a zameral na posúdenie otázky, či argumentácia sťažovateľky, ktorou odôvodňovala arbitrárnosť napadnutého uznesenia okresného súdu (obsiahnutá v časti I tohto uznesenia), je dôvodná.

26. V nadväznosti na skutočnosť, podľa ktorej je predmetom ústavného prieskumu v konkrétnej veci rozhodnutie súdu prvej inštancie o zastavení dovolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, považoval ústavný súd za nevyhnutné poukázať na svoju rozhodovaciu činnosť, v súlade s ktorou (m. m. II. ÚS 224/2018, II. ÚS 105/2018, II. ÚS 134/2015, II. ÚS 361/2015, IV. ÚS 377/2020) rozhodovanie vo veci súdnych poplatkov – napr. o oslobodení od súdnych poplatkov alebo o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku – spravidla nemôže byť predmetom ústavnej ochrany, pretože aj keď sa jeho výsledok sekundárne dotýka strany v spore, samotný „spor“ vo veci týkajúcej sa súdnych poplatkov vzhľadom na podstatu konania v zásade nedosahuje intenzitu opodstatňujúcu porušenie základných práv a slobôd sťažovateľa.

27. Ústavný súd si však vyhradzuje oprávnenie v ojedinelých prípadoch zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o poplatkovej povinnosti, ale to iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k obmedzeniu samotnej podstaty práva sťažovateľa na súdnu ochranu (porov. Jedamski and Jedamska v. Poľsko, č. 73547/01, rozsudok ESĽP z 26. 7. 2005, body 60 a 66). Príčinou uvedeného stavu býva najčastejšie úplná rezignácia všeobecného súdu na vyvažovanie verejného a súkromného záujmu, prípadne nedôsledné vyvažovanie [(opomenutie podstatnej „premennej“ pri vyvažovaní), k tomu pozri aj IV. ÚS 377/2020].

28. V konkrétnych okolnostiach prejednávanej veci je argumentácia sťažovateľky o arbitrárnosti napadnutého uznesenia okresného súdu vecne previazaná s možnosťou sťažovateľky domáhať sa ochrany svojich práv v dovolacom konaní. Podľa sťažovateľky bol jej prístup k dovolaciemu konaniu zamedzený predovšetkým z dôvodu prílišného formalizmu a arbitrárnosti odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu.

29. Argumentácia sťažovateľky teda priamo atakuje jej právo na prístup k súdu, ktoré je v súlade s právnou doktrínou obsahovou súčasťou základného práva na súdnu ochranu, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie. Právo na spravodlivý proces (obdobne základné právo na súdnu ochranu) obsahuje dve integrálne súčasti, ktoré sú vzájomne späté a podmienené, a to právo na prístup k súdu a právo na spravodlivé súdne konanie (Svák, J.

Ochrana ľudských práv v troch zväzkoch. II. zväzok. Bratislava : EUROKÓDEX, s. r. o., Paneurópska vysoká škola, 2011, s. 10.).

30. Právo na prístup k súdu však môže podliehať rôznym procesnoprávnym obmedzeniam a formalitám. Uvedené obmedzenia musia rešpektovať primeranosť a nemôžu zasiahnuť do samotnej podstaty práva na prístup k súdu. Okrem uvedených kritérií je nevyhnutné, aby konkrétne obmedzenie sledovalo legitímny cieľ, t. j. aby nebolo svojvoľné (rozsudok ESLP vo veci Ashigdane proti Spojenému kráľovstvu z 28. 5. 1985, sťažnosť č. 8225/78, bod 57).

31. Pre účely preskúmania opodstatnenosti argumentácie sťažovateľky si ústavný súd zapožičal spis vzťahujúci sa na konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 4 Cpr 1/2014, z ktorého zistil tieto pre právne posúdenie veci podstatné skutočnosti:

Dňa 22. septembra 2017 bolo okresnému súdu podané dovolanie v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku, ktorým sťažovateľka navrhla, aby dovolací súd zmenil rozsudok krajského súdu z 25. apríla 2017 tak, že žalobu v celom rozsahu zamieta.

Okresnému súdu bolo zo strany sťažovateľky 26. septembra 2017 doručené doplnenie dovolania, ktorým zdôraznila, že výroky II a III rozsudku krajského súdu z 25. apríla 2017 sú z dôvodu arbitrárnosti výroku I rozhodnutia odvolacieho súdu rovnako arbitrárne, pretože *«od rozhodnutia odvolacieho súdu o výroku „1“ napadnutého rozsudku závisel jeho výrok „2“ a „3“ napadnutého rozsudku»*.

Súdny poplatok bol sťažovateľkou na podklade výzvy okresného súdu zaplatený 19. októbra 2017 v sume 199 €.

Relevantný spis bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako dovolaciemu súdu predložený na rozhodnutie o dovolaní 5. apríla 2018.

Najvyšší súd spis vrátil okresnému súdu 2. júla 2018 ako predčasne predložený a zdôraznil, že v konkrétnych okolnostiach veci ide o kumuláciu dvoch nárokov (výroky I a II rozsudku odvolacieho súdu), za ktoré sa vyberá súdny poplatok v súlade s položkou 1 b) sadzobníka v sume 99,50 €, pričom každý z nich sa spoplatňuje samostatne (prvá veta poznámky 6 k položke 1 sadzobníka) a poplatok za dovolanie sa vyberá v sume

dvojnásobku poplatku uvedeného v sadzobníku (§ 6 ods. 2 tretia veta zákona o súdnych poplatkoch). Podaním dovolania proti výrokom I a II rozsudku odvolacieho súdu teda sťažovateľke vznikla podľa najvyššieho súdu poplatková povinnosť v rozsahu 398 € [(99,50 € x 2) x 2]. Vzhľadom na to, že sťažovateľka napadla dovolaním aj výrok III rozsudku odvolacieho súdu (zrušujúci výrok), najvyšší súd uzavrel, že povinnosťou sťažovateľky bolo v súlade s § 6 ods. 1 druhou vetou zákona o súdnych poplatkoch zaplatiť na súdnom poplatku ďalších 10 €. Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľka na podklade nesprávnej výzvy okresného súdu zaplatila súdny poplatok len v sume 199 €, najvyšší súd uložil okresnému súdu vyzvať sťažovateľku na zaplatenie nedoplatku súdneho poplatku v sume 209 € a zároveň ju poučiť aj o následkoch nesplnenia tejto povinnosti (§ 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch).

Na podklade uvedeného po vrátení spisu okresný súd sťažovateľku výzvou doručenou jej 10. septembra 2018 vyzval na zaplatenie nedoplatku súdneho poplatku za dovolanie v sume 209 € pod hrozbou zastavenia dovolacieho konania v prípade, že súdny poplatok nebude zaplatený v lehote 10 dní od doručenia výzvy.

Nedoplatok súdneho poplatku za podané dovolanie v sume 209 € bol sťažovateľkou zaplatený 9. októbra 2018.

Po opätovnom predložení spisu najvyššiemu súdu bol tento okresnému súdu vrátený ako nesprávne predložený s tým, že konanie o dovolaní sťažovateľky je potrebné v celom rozsahu zastaviť z dôvodu, že sťažovateľka aj napriek riadnemu poučeniu na výzvu na doplatenie súdneho poplatku v sume 209 € v stanovenej lehote 10 dní od doručenia výzvy súdny poplatok nezaplatila (§ 10 ods. 1 a 2 zákona o súdnych poplatkoch).

Po vrátení spisu okresný súd uznesením z 27. marca 2019 dovolacie konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku v okresným súdom určenej lehote zastavil.

O sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu z 27. marca 2019 rozhodol okresný súd napadnutým uznesením tak, že ju zamietol ako nedôvodnú, stotožniac sa pritom s odôvodnením obsiahnutým v uznesení okresného súdu z 27. marca 2019, ktoré zákonný sudca považoval za vecne správne.

32. Ústavný súd vo svojich rozhodnutiach už opakovane konštatoval, že základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy všeobecný súd nemôže porušiť, ak koná vo veci v súlade s procesno-právnymi predpismi upravujúcimi postupy v príslušnom civilnom konaní (II. ÚS 122/05, III. 591/2013). Podľa judikovaného názoru ústavného súdu o ústavne významnej neprimeranosti pri právno-aplikačnej činnosti možno uvažovať len vtedy, ak aplikovaná právna norma dáva konajúcemu orgánu verejnej moci priestor na úvahu pri skúmaní splnenia podmienok hypotézy, dispozície alebo sankcie. Naopak, ak konajúci orgán verejnej moci nemá právnou normou vytvorený žiaden diskrečný priestor a pri zistení splnenia podmienok jej hypotézy je povinný vyvodit' jediný možný právny následok, potom možno hovoriť už len o neproporcionalite právnej úpravy tvoriacej právny základ na konanie orgánu verejnej moci, a nie o neproporcionalite aplikácie práva (III. ÚS 575/2012).

33. V konkrétnej veci bol následok nezaplatenia súdneho poplatku vo forme zastavenia konania s prihliadnutím na znenie ustanovenia § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch (Ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním... dovolania..., súd podľa § 9 vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí, spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený.) Vo vzťahu k sťažovateľke, ktorá na výzvu okresného súdu doplatok za podané dovolanie v okresnom súdom stanovenej lehote nezaplatila, opodstatnený. Z uvedeného dôvodu je argumentácia obsiahnutá v bode 7 tohto uznesenia o tom, že sťažovateľka nebola na zaplatenie nedoplatku súdneho poplatku za dovolanie vyzvaná, neopodstatnená. Okresný súd totiž sťažovateľku vyzval na zaplatenie nedoplatku za podané dovolanie podľa pokynov najvyššieho súdu výzvou doručenou jej 10. septembra 2018, pričom sťažovateľka ako dovolateľka v stanovenej lehote doplatok súdneho poplatku nezaplatila.

34. V súlade s prvou vetou poznámky č. 6 k položke 1 sadzobníka súdnych poplatkov ako prílohy k zákonu o súdnych poplatkoch sa každý z viac nárokov spoplatňuje samostatne. Keďže sťažovateľka dovolaním, resp. doplnením dovolania napadla všetky tri výroky rozhodnutia odvolacieho súdu, bol postup vo veci konajúceho súdu pri vyrubovaní súdneho poplatku za dovolanie, resp. doplnenie dovolania, v súlade so zákonnou úpravou, a teda nevybočujúci ani z ústavného rámca.

35. Zákonný následok nastupujúci v prípade nezaplatenia súdneho poplatku, resp. jeho nedoplatku vyplývajúci z ustanovenia § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch, ktorým je zastavenie príslušného konania, nepodlieha prípadnej diskreícii vo veci konajúceho všeobecného súdu. Inak povedané, všeobecný súd sa nemôže pri výkone právomoci zastavenia konania pre nezaplatenie súdneho poplatku zaoberať prípadnými subjektívnymi okolnosťami, pre ktoré ten, ktorý bol povinný súdny poplatok zaplatiť, tak neurobil, keďže príslušná právna úprava mu to ani neumožňuje. Z uvedeného dôvodu nepovažuje ústavný súd argumentáciu sťažovateľky obsiahnutú v bode 8 tohto uznesenia za právne relevantnú. V ustanovení § 10 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch zákonodarca stanovuje prípady, pre ktoré aj v prípade nezaplatenia súdneho poplatku všeobecný súd konanie nezastaví. K týmto však nepatrí úmysel poplatníka súdny poplatok zaplatiť. Pre posúdenie toho, či súdny poplatok, resp. jeho nedoplatok bol alebo nebol zaplatený, je preto rozhodujúca len skutočnosť jeho reálneho zaplatenia, resp. nezaplatenia. V prípade platby prostredníctvom bankového prevodu je pre posúdenie splnenia poplatkovej povinnosti zo strany všeobecného súdu podstatné len skutočné zrealizovanie príslušného bankového prevodu, nie však úmysel poplatníka súdny poplatok takto zaplatiť. Ak by ústavný súd prisvedčil za týchto okolností argumentácii sťažovateľky o tom, že všeobecný súd má pri posúdení včasnosti zaplatenia súdneho poplatku vyhodnocovať všetky okolnosti vrátane tých, ktoré zjavne nepatria do jeho právomoci (nutnosť uvedenia SWIFT kódu pri realizovaní platobného príkazu), konal by v zjavnom rozpore so stanovenou právnou úpravou, čo je s ohľadom na postavenie všeobecného súdu a jeho právomoci vykonávané len na základe zákona a v jeho medziach neprípustné.

36. Už len pre úplnosť ústavný súd konštatuje, že ani námietka obsiahnutá v bode 10 tohto uznesenia o prípadnej povinnosti všeobecného súdu zastaviť dovolacie konanie len vo vzťahu k výrokom II a III rozhodnutia odvolacieho súdu nie je opodstatnená. Rozsah dovolania tak, ako ho stanovila samotná sťažovateľka (podaním dovolania 22. septembra 2017 a jeho doplnením 26. septembra 2017), bola už na prvý pohľad prekážkou, pre ktorú okresný súd nemohol dovolacie konanie zastaviť len vo vzťahu k niektorým výrokom rozhodnutia odvolacieho súdu. Dovolateľka – sťažovateľka bola totiž jediným subjektom oprávneným s dovolaním disponovať. Pokiaľ dovolateľka podaním dovolania a jeho doplnením napadla všetky tri výroky rozhodnutia odvolacieho súdu, musela si byť vedomá aj poplatkovej povinnosti, ktorá jej v tejto súvislosti v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o súdnych poplatkoch vznikla už samotným podaním dovolania a jeho doplnenia. Viazanosť rozsahom dovolania tak, ako ho stanoví dovolateľ, sa prejavuje aj v kontexte poplatkovej povinnosti samotného dovolateľa. Preto ak sťažovateľka ako dovolateľka napadla dovolaním a jeho doplnením všetky tri výroky rozhodnutia odvolacieho súdu, bol postup vo veci konajúceho všeobecného súdu, ktorým tento spoplatnil všetky tri výroky rozhodnutia odvolacieho súdu, správny. Následne aj jeho postup o zastavení dovolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku za dovolanie ako také (smerujúce proti všetkým trom podľa samotnej sťažovateľky previazaným výrokom rozhodnutia odvolacieho súdu) je ústavne udržateľný.

37. Zo všetkých uvedených dôvodov podľa názoru ústavného súdu zamietnutím sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu z 27. marca 2019 o zastavení dovolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, ku ktorému došlo v prejednávanej veci, sa okresný súd nedostal svojou interpretáciou a aplikáciou právnych noriem do takej polohy, ktorá by bola vo svojom dôsledku znamenala rozpor so základným právom sťažovateľky podľa ústavy, resp. jej právom podľa dohovoru. Napadnutým uznesením okresného súdu nemohlo dôjsť ani k popretiu práva sťažovateľky na prístup k dovolaciemu súdu.

38. ESĽP vo svojej judikatúre vzťahujúcej sa na interpretáciu čl. 6 ods. 1 dohovoru už uviedol, že toto ustanovenie dohovoru zaväzuje súd uviesť dôvody svojho rozhodnutia, pričom rozsah tejto povinnosti sa môže líšiť v závislosti od povahy rozhodnutia. Vzhľadom na nevyhnutnosť prihliadať inter alia na rôznorodosť vyjadrení strán v spore a procesnoprávne predpisy platné v tom-ktorom štáte, môže byť otázka posúdenia porušenia povinnosti všeobecného súdu uviesť v rozhodnutí dôvody vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 dohovoru posúdená len s prihliadnutím na okolnosti prípadu (rozsudok ESĽP vo veci Torija v. Španielsko z 9. 12. 1994, Annuaire, č. 303-B, odsek 29).

39. Berúc do úvahy zjavnú nedôvodnosť námietok sťažovateľky (ktoré prezentovala v totožnom znení aj v sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu z 27. marca 2019) a postup okresného súdu nevybočujúci z ústavnoprávneho rámca a prihliadajúc na skutočnosť, že predmetom prieskumu ústavného súdu je procesné rozhodnutie o zastavení dovolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, na odôvodnenie ktorého nemožno klásť také prísne požiadavky ako pri odôvodňovaní meritórneho rozhodnutia, ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Okresný súd v napadnutom uznesení síce stručne, ale vzhľadom na procesné štádium – rozhodovanie o zastavení dovolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku – dostatočne rekapituloval skutkový stav, uviedol rozhodujúce právne normy vzťahujúce sa na skutkový stav a predovšetkým identifikoval dôvody, ktoré ho viedli k zastaveniu dovolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, resp. zamietnutiu sťažnosti proti rozhodnutiu o zastavení dovolacieho konania.

40. Na základe uvedených skutočností ústavný súd konštatuje, že napadnutým uznesením okresného súdu, zamietajúcim sťažnosť sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu z 27. marca 2019, nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Uvedené má za následok potrebu posúdiť ústavnú sťažnosť sťažovateľky ako zjavne neopodstatnenú, čo je dôvod na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

41. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi v nej uplatnenými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. októbra 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu